

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De santo Ciriaco cxi

[urn:nbn:de:bsz:31-289352](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-289352)

more ignoro quo vadā. sed da michi locū exeuadī
et exeo. Cui donatus. Ecce habes transitu in redi
ad locum tuū. Et vniuersam domū xcutiēs exiuit.

Cum quidā mortuus efferretur aduenit quidā
cū cyrographo asserens deberi sibi ab ipso. cc. soli
dos. Cū nullatenus ipm sepeliri sinerbat. Qd cum
vxo: ei? vidua beato donato cū lacrimis indicaf
set adiūgēs q homo ille pecuniā totaliter recepif
set assurgēs ad loculū iuit. et manu defunctū rāgēs
ait. Audi me. Qui respondit. Ego sum. Et sanctus
donatus ad eū ait. Surge et vide quid agas cum
homine isto qui re sepeliri non sinit. Qui residens
cū de solutione debiti corā omnibus cōiucit. et cyro
graphum accipiēs manu scidit. Deinde dixit san
cto donato. iube me iterum pater dormire. Et ille
Uade amodo fili quiesce. **E**o tempore cum fere
annis tribus non pluisset. et sterilitas magna esset
infideles ad imparo:ē theodosium pueniunt. pe
tentes vt sibi donatū traderet. qui p artes magicā
hoc fecisset. Ad imparo:is igif instātiā donatus
egressus dñm exoraui. et pluuiā copiosam dedit.
sicafq; vestibus ceteris pluuiā infusus domū redijt
Cum autē go:bi eo tpe ytaliam deuastarent. et
multi a fide xpi recederēt. euadriacianus pfectus a
sancto donato et hilarino de apostasia reprobēsus
sanctos ipos cepit pcellēs eos vt ioui immolarēt.
Qd euz rēnuerēt hilarinū expoliatus tam diu cedi
fecit quousq; spiritū exalaret. Donatū vero in car
cerē reclufit. et postmodū cum decollari fecit. circa
annos dñi. ccc. lxx.

De sancto ciriaco cxi. A

Ciriacus a marcello papa dyaconus ordina
tus. cōprehēsus et ad maximianū deduc us
iussus est cum socijs suis vt terram foderet
et ad locum sēz terras qui ibidē pstruebatur suis
cā bumeris de portaret. Ubi erat scūs saturnin⁹
senex. quē cyriacus et sisinnius ad portandū iuuā
bant. Tandē in carcerē reclufam pfectus iussit cy
riacū presentari. Et cū eum apronianus educeret
subito vox cum luce de celo veniens dixit. Venite
bñdicti patris mei etc. Et tūc apronianus credidit
et baptisari se fecit. et ad pfectū cōstiens xpm ve
nit. Cui pfect⁹. Nunqd tu xpiānus factus es? Qui
rñdit. Ne michi quia pdidi dies meos. Respondit
pfectus. Vere modo pdes dies tuos. Et misit eū
decollari. Saturninus vō et sisinnius euz sacrificā
re nollēt. diuersis supplicijs affecti tandē decolla
ti sunt. filia autē dyocleciani noie arbemia cum a
demonio vexaret clamabat in ea demon dicens.
Non exeam nisi cyriacus dyaconus veniat. Cū ad
eā adductus cyriacus cum demoni imparer rñdit.
Si vis vt exeam da michi vas aliqd in quod intrē
Responditq; cyriacus. Ecce corpus meū si pores in
gredere. Cui demon. In vas tuū intrare non pos
sum. q; vndiq; est signatum et clausus. Sed si eijcis
me. scito q; in babiloniā faciam te venire. Et cum
coactus exisset. arbemia clamauit dicēs q; deum
quē cyriacus pdicat videret. Cum igif illam cyria
cus baptisasset. et ex grā dyocleciani et serene vxo
ris eius in domo quā dederant ei securus vinceret
venit nūci⁹ a rege psarū ad dyoclecianū. rogās vt
ad se cyriacus mitteret. quia filia sua a demone ve
xaret. Ad preces igitur dyocleciani cyriacus cum
largo et smaragdo nau impofitis necessarijs in ba
biloniā letus iuit. Cūq; ad puellā puenisset. demō
per os eius clamauit dicēs. fatigatus es cyriace?
Cui cyriacus respōdit. Nō sūz fatigatus sed vbiq;
dei auxilio gurbernatus. Ait demon. Tamen ego
ad quod volui te pduxi. Tunc cyriacus dixit demo
ni. Imperet tibi ihs vt ex eas. Et statim exiens de
mon dixit. O nomen terribile qd me coartat exire
Et sic sanatā puellam cū patre et matre et multis
alijs baptisauit. Et cū multa sibi munera offerrent
re. ipse noluit. s; quadragintaquiq; diebus in pane
et aqua icinās tandē romā redijt. Post duos autē
menses dyoclecianus defunct⁹ est. Cui maximian⁹
succedēs iratus de sorore sua arbemia cyriacū cō
prehendit. et nudum et catenis ligatū ante currū
suū trahi iussit. Iste maximianus p rāto potest di
ci filius dyocleciani q; sibi successit. et eius filiam
habuit in vxo:em. que valeriana nuncupata est.

Deinde iussit carpasio vicario vt ipm cū socijs sacrificare pelleret. aut diuersis supplicijs occideret. Et cū ipse picē sup caput eius liquasset. et i eculo suspēdisset. fecit cyriacū cū oibus socijs decollari. Carpasius autē cū domū sancti cyriaci impetrasset. et ad derisionē xpianoz ī loco vbi cyriacus baptisabat se lauaret. epula sqz cū decē nouē socijs celebraret subito oēs mortui sūt. Et extūc clauso balneo gētiles xpianos timere et venerari ceperunt.

De sancto laurentio crū A

Laurentius dicit quasi laureā tenēs. Que est corona de lauro facta. qz olim de huiusmodi ramis victores coronabant. Hec autē arbor est victorie ostēsiua. cōtinua viriditate amena odore grata. et efficacia virtuosa. Beatus igitur laurentius dicit a lauro. quia victoriā obtinuit in sui passione. Unde et cōfusus decius dixit. Puto quia iam victi sumus. Viriditatē habuit in cordis mundicia et puritate. Unde et dixit. Mea nox obscurū nō habet etc. Odorē habuit p memorie perpetuitatē. Cū dispserit dedit paupibus. et ideo iusticia eius manet in seculū seculi. Beatus maximus. Quō nō in eternū huius manebit iusticia quā et sancto impleuit opere et gloriosissimo martirio psecrauit? Efficacia habuit p virtuosam p̄dicationem. p quā luculum ypocritū et romanū conuertit. Huiusmodi autē arboris efficacia est. qz calculū frāgit. surditati subuenit. fulmen nō metuit. Sic laurentius frāgit cordurum spūalem. reddit auditū. protegit a fulmine sententie reproborum. B

Laurentius martir et leuita. genere hispan^a a beato sixto romā deductus est. Nā sicut dicit mag^r iohes beletb. cū idē beatus sixtus in hispaniā puctus esset. duos iuuenes ibidē reperiens. scz laurentiū et vincentiū eius cognatū. motum honestate cōpositos. et in omni actione predatos ipos secū romā adduxit. quoz alter. s. laurent^o secū rome māsit. vincētius vero ī hispaniaz rediit et ibi glorioso martirio vitam finiuit. Huic autem opinioni magistri iohānis beletb repugnat tēpus martirij vtriusqz. Nam laurentius sub decio. vincentius autē in iuuenili etate sub dyocleciano et daciano passus est. Sed inter decium et dyoclecianū fluxerūt anni circiter quadraginta. et impatores septē mediū fuerunt. vt tunc beatus vincentius nō potuit iuuenis extitisse. Beatus autē sixtus laurentium suum archid^o ordinauit. Eodē tempore philippus imperator et filius suus noie philippus fidem xpī receperant. et xpiani effectū ecclesiam sublimare plurimum nitēbant. Iste pbi lippus primus imperator: fuit qui fidem xpī recepit. quē origenes vt dicitur ad fidem xpī conuertit licet alibi legat qz beatus pontius eum conuertit Regnauit autē anno millesimo ab v:be condita. vt millesim^o ānus rome xpō potius qz ydolis deditur. qz quidem ānus millesimus fuit a romanis cum ingenti ludorū et spectaculorū apparatu celebratus. Erat autē philippo imperatori miles quidam nomine decius in armis bellicis plurimū strētus et famosus. Cum autē iisdem temporibus gallia rebellaret. illuc imperator decium misit. vt rebellantem galliam romano imperio subiugaret. Missus decius pspere cūtra gessit. et ad libitū potitus victoria romā rediit. Audiens imperator eius aduentum eum altius honorificare voluit. et eidē a roma vsqz yd veronā obuius iuit. Sed quia malorū mentes quo magis se honorari sentiūt eo amplius p supbiā tumescunt. decius in supbiā elatus imperiū cepit ambire. et de morte sui dñi ptractare Cū igitur imperator in stratu suo sub papilione quiesceret. decius papilionē latēter introiuit et domiētem dñm iugulauit. Exercitum autē qui cum imperatore venerat ad se pcece et precio muneribus et promissis attraxit. et ad vibem regiam gradu cōtato properauit. Audiēs hoc philippus minor veuementer extimuit. et totū thēsaurū patris et suū vt ait sicardus in cronica sua beato sixto et sancto laurentio p̄mēdauit vt si ipm a decio interfici cōtingeret thēsaurū ipm ecclesijs et pauperibus erogaret Nec te moueat qz thēsauri quos beatus laurentius